

Handläggare
Anders Johnson
08-508 265 03**Till**
Kommunstyrelsen
Rotel II

Förslag till ändringar av Boverkets byggregler (2011:6) – föreskrifter och allmänna råd, BFS 2020:xx. Svar på remiss

Bakgrund

Finansdepartementet har tidigare remitterat ett förslag till ändringar i Plan- och byggförordningen (2011:338), PBF. Exploateringskontoret har nyligen lämnat ett yttrande till Kommunstyrelsen (Rotel I) i detta ärende (E2019-02838).

Till följd av de föreslagna ändringarna i PBF har Boverket remitterat till bl.a. Stockholms stad ett förslag som rör uppdaterade energihushållningsregler i Boverkets byggregler, BBR, *Förslag till ändringar i Boverkets byggregler (2011:6) – föreskrifter och allmänna råd BFS 2020:XX* (KS 2019/1169). Kommunstyrelsen har remitterat Boverkets remiss till Exploateringsnämnden för yttrande senast den 26 september 2019. På grund av den korta remisstiden har exploateringskontoret svarat direkt till Kommunstyrelsen.

De viktigaste föreslagna ändringarna i BBR avser introduktion av viktningsfaktorer, ändrade krav på byggnaders energiprestanda samt skärpta krav på isoleringsförmågan i småhus och lokaler. De flesta föreslagna ändringarna gäller ändrade värden i gällande föreskrifter. Till dessa hör:

- Ändrade värden för klimatskärmens genomsnittliga värmegenomgångskoefficient U_m (byggnadens isoleringsförmåga).
- Primärenergifaktorer ändras till viktningsfaktorer.
- Nya viktningsfaktorer föreslås för energibärarna el, fjärrvärme, fjärrkyla, biobränsle, olja och gas.
- Ändrade kravnivåer på byggnadens energiprestanda, primärenergitalet EP_{pet} .

Exploateringskontoret
Miljö och teknikFleminggatan 4
Box 8189
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 265 03
Växel 08-508 276 00
exploateringskontoret@stockholm.se
Org nr 212000-0142
stockholm.se

- Primärenergital behålls som mått på byggnadens energiprestanda.
- Ändrade värden för ventilationstillägg.
- Ändrade bör-värden (allmänt råd) för specifik fläkteffekt SFP (specific fan power, kW/m³/s).

Ändringarna i föreskrifterna föreslås träda i kraft den 1 juli 2020.

Remissen

Boverket föreslår en skärpning av byggnadens genomsnittliga värmegenomgångskoefficient U_m för småhus och lokaler. Denna koefficient beskriver en byggnads genomsnittliga värmeförluster genom en s.k. klimatskärm. Skärpningen innebär att småhus och lokaler måste uppföras med en mer välisolerad klimatskärm. Däremot föreslås ingen skärpning för flerbostadshus.

Beräkningen av en byggnads energiprestanda ändras också från att utgå från en primärenergifaktor till att utgå från en viktningsfaktor.

Boverket föreslår nya viktningsfaktorer för energibärarna el, fjärrvärme, fjärrkyla, biobränsle, olja och gas. Det är tänkt att de nya viktningsfaktorerna ska sättas så att fjärrvärme, bergvärmepump och pelletspanna likställs och ger lika bra energiprestanda i en byggnad, vilket även gäller fjärrkyla och kompressorkyla. För olja och gas sätts viktningsfaktorerna så att en byggnad får samma primärenergital med direktverkande el, oljepanna eller gaspanna.

Förslaget innebär också att begreppet "Primärenergital" står kvar som mått för en byggnads energiprestanda men att den räknas fram med viktningsfaktorer för respektive energibärare och med en geografisk faktor.

Boverket föreslår ändrade kravnivåer på byggnadens energiprestanda, primärenergitalet EP_{pet} . Kravnivåerna för småhus, flerbostadshus och lokaler har fastställts med hänsyn tagen till de nivåer som enligt Boverket bedöms vara kostnadsoptimala år 2021 för olika byggnadstyper. Förslaget på primärenergital är 90 kWh/m² A_{temp} och år för småhus, 75 kWh/m² A_{temp} och år för flerbostadshus och 70 kWh/m² A_{temp} och år för lokaler. Förslaget är räknat med viktningsfaktorer. A_{temp} betyder uppvärmd area upp till 10 °C.

Boverket föreslår att det gällande ventilationstillägget reduceras som följd av förbättrad prestanda i värmeåtervinningen. Vidare föreslår Boverket en skärpt rekommendation på fläktar och ventilation. Rekommendationen uttrycks i specifik fläkteffekt (SFP). Rekommendationen skärps som en följd av produkternas förbättrade prestanda.

Exploateringskontorets synpunkter

Exploateringskontoret anser att en skärpning av byggnadens genomsnittliga värmegenomgångskoefficient U_m för småhus och lokaler är bra då den följer teknikutvecklingen inom området. Kontoret anser att även kravet på U_m för flerbostadshus kan skärpas.

Klimatskärmens isolerande egenskaper är avgörande för byggnadens energianvändning under hela livslängden. Att ställa krav på hur stor U_m får vara är därför ett viktigt styrmedel för att säkerställa att byggnaden uppförs med tillräckligt bra klimatskärm. Kravet på U_m har varit oförändrat sedan 2012. Stockholms stads erfarenheter från bl.a. Norra Djurgårdsstaden är att utvecklingen inom husbyggnadstekniken visar att lägre U_m -värden är fullt möjligt att uppnå i samband med nyproduktion, även för flerbostadshus.

Exploateringskontoret är positiv till en användning av viktningsfaktorer istället för primärenergifaktorer i beräkning av primärenergi, eftersom det på ett bättre sätt kan visa kopplingen till klimatpåverkan.

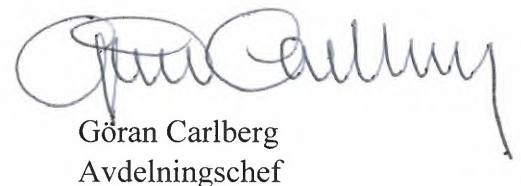
Exploateringskontoret noterar att de föreslagna viktningsfaktorerna minskar skillnaden mellan olika uppvärmningstekniker jämfört med nuvarande krav men att de inte är tillräckliga för att uppnå teknikneutralitet mellan uppvärmningsalternativ som är hållbara. Tekniken förändras och förbättras ständigt och det kan bli svårt att bibehålla teknikneutralitet. Teknik som ständigt förbättras och effektiviseras kommer troligtvis leda till ett behov av täta intervall mellan justeringar av faktorerna.

Exploateringskontoret konstaterar att de nya kraven för energiprestanda som föreslås i realiteten är oförändrade jämfört med kraven från BBR 19 (från år 2012) när det gäller fjärrvärmeuppvärmda hus. För hus som värms med el (värmepumpar) innebär det nya förslaget en skärpning.

Exploateringskontoret bedömer att Boverkets förslag på kravnivåer på byggnadens energiprestanda, primärenergitalet EP_{pet} , kan skärpas ytterligare. Att kraven för hus med fjärrvärme inte har förändrats sedan 2012 är inte bra. I synnerhet då även kravet på U_m är oförändrat för flerbostadshus. Staden ställer idag betydligt mer långtgående krav på byggnadens energiprestanda i samband med markanvisning på stadens mark. Kontoret menar att husbyggnadstekniken har utvecklats sedan 2012 och att Boverket därför bör utreda och föreslå skärpta krav på byggnaders energiprestanda.

Exploateringskontoret har inga synpunkter på att Boverket föreslår att primärenergital behålls som mått på byggnadens energiprestanda. Exploateringskontoret har inte heller några synpunkter på Boverkets förslag på ändrade värden för ventilationstillägg eller ändrade bör-värden för eleffektivitet för fläktar.

Slut


Johan Castwall
Förvaltningschef
Göran Carlberg
Avdelningschef